

A lexikografikus rendezés egy tulajdonsága (kiegészítés a 4.7. Állításhoz)

Tétel. Tetszőleges T test és $n \in \mathbb{N}$ esetén a $T[x_1, \dots, x_n]$ -beli monomok lexikografikus rendezésében nincsen végtelen csökkenő sorozat, azaz nem léteznek olyan $M_1, M_2, \dots$ monomok, melyekre $M_1 \sqsupset M_2 \sqsupset \dots$.

Bizonyítás helyett. Az $n = 2$ esettel foglalkozunk. Egy $ax_1^{k_1}x_2^{k_2}$ monomot ábrázolhatunk a síkon a (k_1, k_2) koordinátájú ponttal. (Az a együttható nem fontos, elég a monomokat csak asszociáltság erejéig tekinteni.) Az alábbi feladatokat megoldva kiderül, hogy miért kell minden csökkenő monomsorozatnak előbb-utóbb megszakadnia. Ez persze nem precíz bizonyítás (még az $n = 2$ esetre sem), de a bizonyítás fő gondolata remélhetőleg világossá válik.

- (1) Hol találhatóak a síkon azon M monomok(nak megfelelő pontok), amelyek lexikografikusan kisebbek $x_1^2x_2^4$ -nél, azaz amelyekre $M \sqsubset x_1^2x_2^4$ teljesül?
- (2) Induljunk ki az $M_0 = x_1^2x_2^4$ monomból, és lépkedjünk innen lefelé a lexikografikus rendezésben. Adjunk meg egy kétlépéses „sétát”, azaz egy $M_0 \sqsupset M_1 \sqsupset M_2$ szigorúan csökkenő monomsorozatot.
- (3) Adjunk meg M_0 -ból egy hétlépéses lefelé vezető sétát (vagy az előző séta folytatásával, vagy pedig másfelé indulva).
- (4) Adjunk meg M_0 -ból egy százlépéses lefelé vezető sétát.
- (5) Adjunk meg M_0 -ból egy egymillió lépéses lefelé vezető sétát.
- (6) Ezek után már akármilyen hosszú véges sétát meg tudunk adni (ugye?).
- (7) Miért nem tudunk M_0 -ból (vagy máshonnan) végtelen hosszú lefelé vezető sétát tenni?
- (8) Vázoljuk fel a monomok lexikografikus rendezésének Hasse-diagramját (az asszociált monomokat nem kell megkülönböztetni), és rajzoljuk le (vagy csak képzeljük el) a fenti sétákat ebben a diagramban is.
- (9) Mi a helyzet három dimenzióban, vagyis a $T[x_1, x_2, x_3]$ -beli monomokkal? Ezeket térbeli pontokkal lehet ábrázolni, és itt is érdemes elképzelni, hogy hogyan lehet egy adott pontból kiindulva bármilyen hosszán (de csak véges hosszán!) lefelé lépkedni.